

Използвани новозаветни ръкописи

През последното столетие на палеографски изследвания по-важните класификации на новозаветни ръкописи обикновено следват метода на Фентън Джон Антъни Хорт (1828-1892), който базово разпределя наличните текстове на семейства или типове. Тъй като този метод на моменти напълно изключва множество (но не всички) водещи византийски текстове, е нужно да се използва с внимание. Въпреки това, използването му като класически класификатор на новозаветните текстове остава в пълна сила. Комбиниран с информирано разбиране на византийските текстове (въпреки по-късната им класификация), този метод е разбираемо предпочитан, а в определени случаи и ултимативен. Настоящият каталог отбелязва с кратка анотация по-важните известни новозаветни ръкописи и техните специфични характеристики.

P45 Папирус на Честър Бейти I от III в. – намерен в Египет и съдържащ Евангелията и Деяния на Апостолите. Първоначално е смятан за създаден под Кесарийско влияние, но Хуртадо представя солидни доказателства против това, а Колуел показва, че текстът е бил често преписван и съкращаван. Оригиналният текст би могъл да бъде Александрийски. Съдържал е 110 листа от които са запазени 30.

P46 Папирус на Честър Бейти II от III в. – намерен в Египет и съдържащ посланията на ап. Павел, изключващ началото на Римляни и 2 Солунци. Включва Посланието към Евреите, но вероятно никога не е съдържал Пасторските Послания. Текстът, особено този на Римляни, е свободен и съдържа множество вариации, които не се среща в други ръкописи. Запазени са 86 от първоначалните 104 листа. P45 е най-близък до Codex Vaticanus (идентифициран със символа В или 03), от който и да е друг от познатите днес ръкописи, като двата могат да представляват свой текстов тип.

P47 Папирус на Честър Бейти III от III в. – намерен в Египет и съдържащ Откровение 9:10-17:2. Запазени са 10 от първоначалните 32 листа. Текстът се счита за самоволен и не толкова ценен като Александрийските ръкописи А (Codex Alexandrinus) и С (Codex Ephraemi Rescriptus).

P52 Райладски папирус от рания II в. – съдържащ фрагменти от Йоан (18:31-33, 37-38). Намерен в Египет през 1920.

P66 Бодмер папирус I (II-III в.) – съдържащ по-голямата част от Евангелието от Йоан. Ръкописът е правен от професионален преписвач, но са допуснати доста грешки. На стотици места самият преписвач е поправил грешките си, а има и много други, които не е уловил. Текстът е типично Александрийски, много близък до P75 и В (Codex Vaticanus), но с много единични четения които не се откриват в други ръкописи и такива които могат да бъдат намерени в други ръкописни типове.

P72 Бодмер папируси VII, VIII (III-IV в.) – съдържащи 1 и 2 Петрови послания, Юда и някои небиблейски текстове. В Петровите послания текстът е близък В. Текстът на Юда е неразбираем, което не е необикновено за граматиката на посланието.

P75 Бодмер папируси XIV, XV (III в.) – съдържащ от Лука 3 до Йоан 15. Текстът е необикновено добър, внимателно написан и изключително близък до В.

01 Codex Sinaiticus (отбелязан и с първата буква от еврейската азбука „алеф“). Унциален ръкопис от IV в., който е уникален, тъй като е единственият унциал, съдържащ целия Нов Завет с голяма част от LXX и някои апокрифни книги. Той е и единственият новозаветен

ръкопис, писан в четири колони на страница. Съдържа 148 листа като включва и Посланието на Варнава и Пастирят от Хермас. Писан е в Александрия от три отделни писаря и се счита за Александрийски текст (без първите седем глави на Йоан, които са вероятно Западни). Codex Sinaiticus е трети по важност сред този тип ръкописи след P75 and B. Изключение прави само текстът на Откровение, който е близо до P47, но значително по-слаб от този на A и C. Намерен е през 1844-59 от Тишendorf в манастира св. Екатерина в подножието на планината Синай в Египет. Ръкописът е пренесен в Русия, след което е продаден на Великобритания през 1933.

A/02 Codex Alexandrinus - унциален препис от V в. Първоначално е съдържал Стария и Новия Завет, но във вида, достигнал до нас, липсват по-голямата част от Матей, част от Йоан и 2 Коринтяни. Текстът на Евангелията в по-голямата си част следва Византийски оригинал, но на места използва източниците на B. Деяния на Апостолите и Посланията са предимно Александрийски. Текстът на Откровение се счита за един от най-запазените до днес. Писан е в Александрия. Предаден на Чарлз I от патриарха на Константинопол през 1627.

B/03 Codex Vaticanus - унциален препис от IV-V в., считан за най-важния запазен библейски ръкопис. Първоначално е съдържал цялата Библия, без Макавейските книги, но в последствие крайните страници, съдържащи Евреи от 9:14 до края, 1 и 2 Тимотей, Тит и Филимон, са изгубени. Липсва и Откровение, но е много вероятно то никога да не е било част от ръкописа. Писан е в Александрия, от където е пренесен във Ватиканската библиотека през 1481. Евангелията са използвали Александрийски оригинали и са основа за преводите на Уескот и Хорт, и на Обединените Библейски дружества (UBS). Деяния на Апостолите и посланията до църквите също са с висока писмена стойност. Текстът на Павловите послания е малко неясен, с определено западно влияние, но същевременно много близък до P46. Codex Vaticanus е най-близкият унциал до доста по-ранни папируси: P66 и P75 в текста на Евангелията и P72 в посланията до църквите.

C/04 Codex Ephraemi е унциал от V в., който се явява най-важният новозаветен палимсес. Първоначално е съдържал цялата гръцка Библия, но в последствие е изтрит, за да бъдат записани проповеди на Ефрем. Книгата Откровение е много близка по стил до A и е най-добрият вариант, познат днес.

D/05 Codex Bezae е най-спорният сред познатите новозаветни ръкописи, съдържащ паралелни гръцка и латинска версии. Съдържа Евангелията и Деяния на Апостолите. Страниците с Йоановите послания са изгубени. Паралелните гръцка и латинска версии на текста очевидно са били редактирани с цел синхронизация. Езиковите характеристики са определено западни. D е единственият познат ръкопис, който прехвърля родословието на Христос от Матей в Лука 3:23.

D/06 Codex Claromontanus - унциал от VI в., съдържащ почти целите Павлови послания (без първите стихове на Римляни). Подобно на Codex Bezae, той е диглот, съдържащ паралелни гръцка и латинска версии със западни характеристики.

E/07 Codex Basiliensis - унциал от IX в., съдържащ Евангелията, с малки дефекти. E/07 е първият пълен свидетел на Византийския текст. Писан е с букви около 30% по-големи от нормалното.

E/08 Codex Laudianus - унциал от IX в., диглот, съдържащ Деяния на Апостолите в паралелни колони на едни и същи страници.

F/010 и G/012 - Унциални диглоти от IX в., съдържащи Павловите послания.

L/019 Codex Regius - унциал от IX в., съдържащ с малки пропуски целите Евангелия. Комбинацията от B и L е използвана от Хорт.

P/025 - унциален палимсест от IX в., съдържащ Деяния на Апостолите, Посланията и Откровение, и представлява типичен Византийски текст.

W/032 Codex Washingtonensis - унциал от V в., съдържащ Евангелията. Характерен е с заместването на цели блокове от текста. Текстът на Матей е Византийски, Марк е западен и/или Кесарийски, Лука е Византийски и Александрийски, а Йоан е предимно Александрийски.

Q/038 Koridethi codex - унциал от IX в., съдържащ Евангелията без първите пет глави на Матей. Най-ранният свидетел на Кесарийския текст.

1 Минускул от XII в., съдържащ целия Нов Завет без Откровение.

13 Минускул от XII в., съдържащ Евангелията.

33 Ранен минускул от IX в., съдържащ целия Нов Завет без Откровение. Наречен „кralицата” на минускулите с Александрийски текст в Евангелията и Павловите послания (без Римляни, който е определено Византийски текст, писан от втори писар).

81 Минускул от 1044 г., съдържащ Деяния на Апостолите и Евангелията. Определя се като най-добрият запазен текст на Деяния.

579 Минускул от XIII в., съдържащ Евангелията.

892 Минускул от IX в., съдържащ Евангелията, преписан от унциал.

1175 Минускул от XI в. – един от най-добрите Александрийски ръкописи, но с Византийски текст в Римляни и Йоановите послания. Текстът на Деяния е правизантийски, а останалите послания са Александрийски

1241 Минускул от XII в., съдържащ целия Нов Завет без Откровение. Ценен заради текста на посланията към църквите, който е почти идентичен с текста 1739 (вж. по-долу).

1506 Минускул от 1320 г., съдържащ Евангелията и началото на Павловите послания (Римляни и три глави от 1 Коринтяни), но изключва Римляни 16.

1739 Минускул от X в., съдържащ Деяния на Апостолите и Евангелията, вероятно най-ценният между минускулите, съдържащ изключително древен текст, който не е Александрийски.

2138 Минускул от 1072 г. – съдържащ Деяния на Апостолите, Посланията и Откровение. Най-ранният текст, определян като Западен, последното бивайки все още спорна понятие.